

Realdania d. 5. februar 2016

Winnie H. Brøndum

Planter og Miljø

KONKRETE EKSEMPLER PÅ KONSEKVENSER VED NATURPLEJE

KONKRETE EKSEMPLER PÅ KONSEKVENSER VED NATURPLEJE

- Naturbeskyttelsesloven
 - Eksempler
- Habitatnaturtyper
- Forholdet til husdyrloven
 - Eksempler
- Anmeldelsesordningen
 - Eksempler

NATURBESKYTTELSLOVENS § 3

BESKYTTEDE NATURTYPER

NATURBESKYTTELSESLOVENS § 3

- Rummer et forbud mod ændringer i tilstanden i en række naturtyper
- Ingen compensation eller erstatning - den hidtidige drift kan fortsættes
- Vejledende registreret
- Det er ikke afgørende for beskyttelse om et areal er registreret, det afgørende er, om de faktiske forhold på arealet på tidspunktet for indgrebet opfylder de nødvendige kriterier for at være en beskyttet naturtype
- Myndighederne har ingen underretningspligt

NATURBESKYTTELOVENS § 3

- Naturbeskyttelseslovens naturtyper er ikke præcist definerede
 - Karakteristika og ikke-udtømmende artslistes
- Hovedvægten vil oftest ligge på vegetationen, men også jordbund, fugtighedsforhold, beliggenhed og drift har betydning
- Der er ikke fastsat konkrete krav til metode for dataindsamling ved registrering eller afgørelser
- Ingen forældelse
- Kun administrativt fastlagt klageadgang
- Kun administrativt minimums åremål for fersk eng
- Vandløb er udpeget

Konstatering af at beskyttelsen er indtrådt, hviler på et væsentligt individuelt skøn

den enkelte lodsejer ikke har mulighed for selv at orientere sig om sin retsstilling

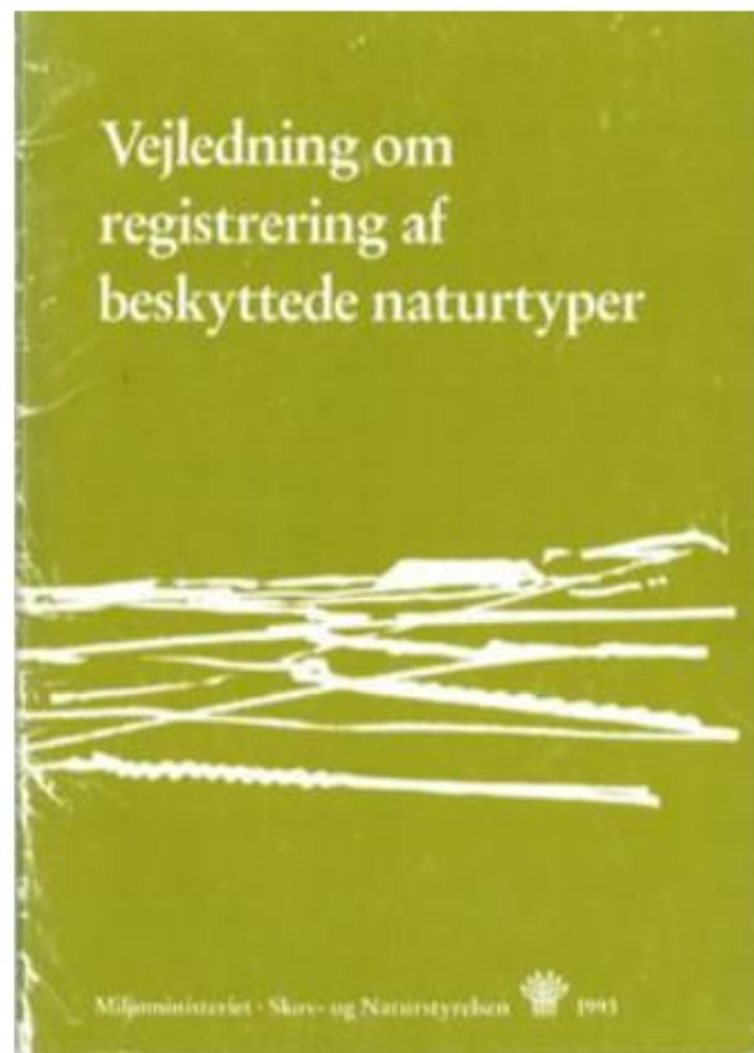
NATURBESKYTTELSESLOVENS § 3

BESKYTTTEDE NATURTYPER

EKSTENSIV DRIFT/NATURPLEJE

- *Ferske enge er skabt ved menneskelig påvirkning. For eksempel ved slåning eller græsning og eventuelt grøftning og dræning af naturlige kærsumfund...*
- *De oprindelige overdrev er i historisk forstand lige som hederne og de ferske enge en naturtype, som er opstået som et resultat af en særlig landbrugsmæssig driftsform...(1992)*
- *Overdrev er herefter defineret som lysåben, græs- og urtedomineret vegetation på tør bund, typisk med græsning eller høslæt som kulturpåvirkning eller uden landbrugsmæssig drift..(2004)*
- *Bestemmelserne omfatter både naturligt forekommende søer og søer, vandhuller og damme, som helt eller delvis skyldes menneskelig indsats....*

NATUREN INDTRÆDER NORMALT IKKE PLUDSELIGT

- Men det gør retsvirkningen!
- Opdages måske først ved forespørgsel/overtrædelse

Fersk eng registreret efter 12 år i græs (halvtørt areal)

Overdrevsregistrering - efter opløjning!
Hidtidig fræsning indebar ikke et
kontinuitetsbrud og arealet blev vurderet
ekstensivt udnyttet i min. 22 år

HVORNÅR INDTRÆDER BESKYTTELSEN?

- Naturen er dynamisk
- Skal tilstanden fortolkes dynamisk eller statisk?
- Landbruget er dynamisk
- Sædvanlig praksis og hidtidig drift?
- Hvad er en naturlig vegetation?
- Hvornår er der funktionel sammenhæng?
- Hvor slutter naturen og hvor starter kulturen?
- Er væsentlig og perifer et produkt af tiden?

INDSKRÆNKET RÅDERET OG FÆRRE FRIHEDSGRADER

Landmand: Lad mig flytte natur og skabe arbejdspladser

MARK

Tirsdag 7. april 2015 10:23

Skrevet af Ukendt

Udskriv

Der er bekymrede miner hos Niels Pagh Hansen (t.h.) og Lars Schmidt, for mergelgraven her er i vejen for, at minkproduktionen kan udvides. Foto: KHL

DEL

Paragraf tre blokerer for mere natur og større minkproduktion.

TIP OS

Niels Pagh Hansen ønsker at nedlægge en menneskeskabt mergelgrav, der nu er §3-natur, for at udvide sin minkproduktion. I stedet vil have skabe et nyt åndehul et andet sted på bedriften.

NMK-510-00413

- Sø etableret frivilligt under Interreg
- Registreres som § 3 efter 3 år
- Næringsrig med trådalger og andemad
- Regnes alligevel for ammoniakfølsom af kommune og NMK
- Sætter begrænsning for husdyrproduktionen i nærområdet

HABITATNATURTYPER

Våde dværghusksamfund med klokkelyg

4010 Nordatlantiske våde heder med *Erica tetralix*

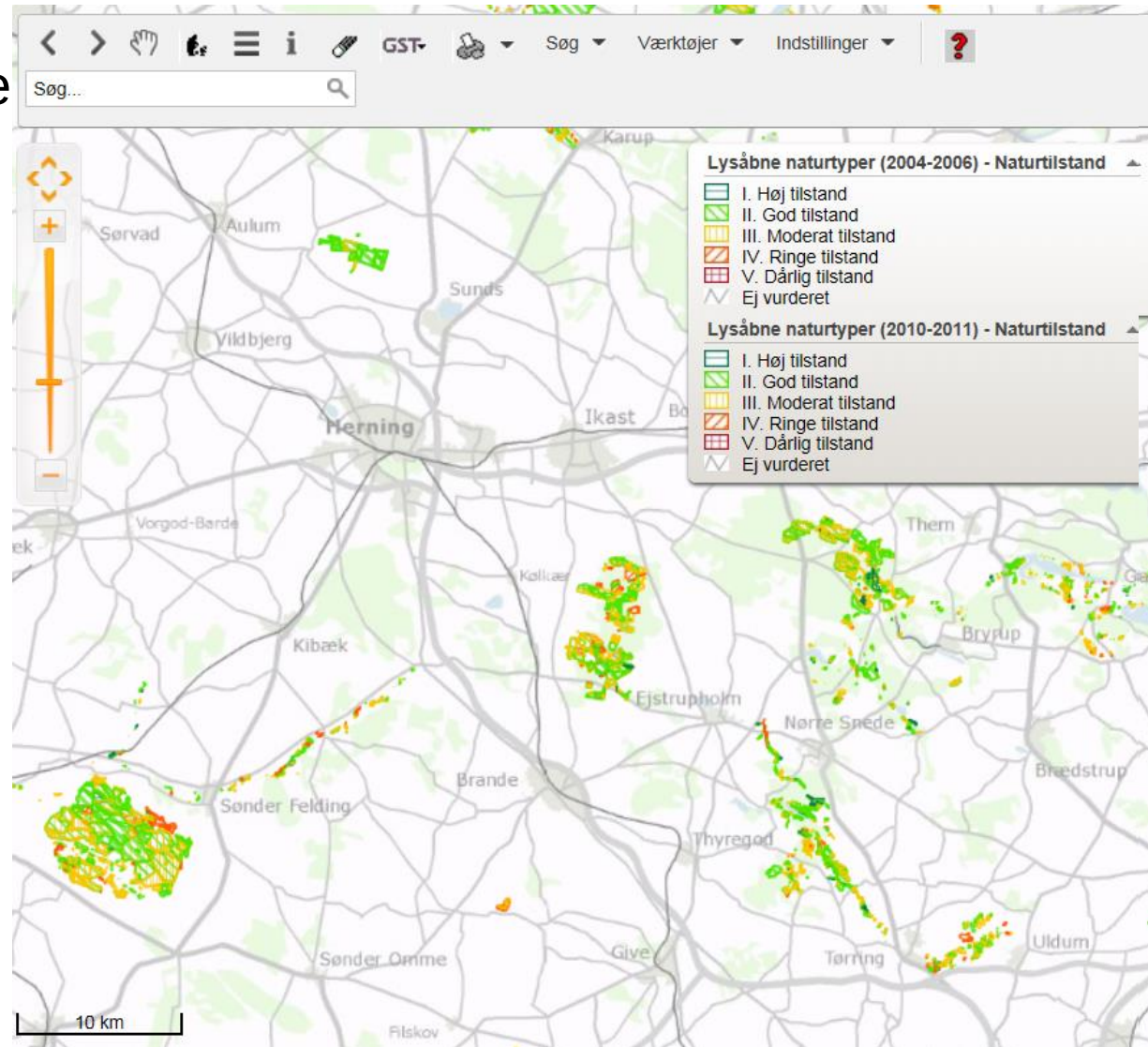
Tuer med klokkelyg, Midtjylland. Foto: Bert Wiklund. Kilde: SNS (NST)

KORTLÆGNING IGANGSÆTTES HVERT 6. ÅR

- OG FORTOLKNING?

Kortlagt 13.600 ha mere
habitatnatur 2010-11

- Flere naturtyper kortlagt
- Ændret fremgangsmåde
- Bredere fortolkning
- Ingen direkte information til lodsejere
- ingen egentlig klageadgang
- Habitattyperne skal sammenbindes og udvides!

FORHOLDET TIL HUSDYRLOVEN

Tabel 1. Beskyttelsesniveau i miljøgodkendelse af husdyrbrug for ammoniakfølsomme naturtyper

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 (ammoniakfølsomme habitatnaturtyper, § 3 heder og overdrev inden for Natura 2000)	Max. totaldeposition* afhængig af antal husdyrbrug i nærheden. 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 (§ 3 heder > 10 ha, § 3 overdrev > 2,5 ha, højmoser og lobeliesøer uden for Natura 2000)	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

* Totaldeposition er et krav, der fastsættes for den samlede produktion, dvs. inkl. den eksisterende produktion

KATEGORI 1 – AFSLAG PÅ TILLÆGSGODKENDELSE!

Kortlægning 2010-2011, Statens Miljøgis
DDO© Copyright COWI.

Driftig landmand søger tillægsgodkendelse til sin miljøgodkendelse
Kommunen opdager ved sagsbehandlingen at staten har kortlagt et areal nær ejendomme som kategori 1 natur (forarmet og gødet).
Arealet var end ikke registreret som § 3
Landmanden/ansøger har i mange år sikret plejen på arealerne på og nedenfor kystskrænten
Anlægget overholder med sin ny-godkendte produktion ikke ammoniakkravet
Tillægsansøgningen indebærer en reduktion, men kan ikke godkendes

KATEGORI 2

- Efterbehandlet grusgrav registreres som overdrev på 6 ha § 2012, dermed er arealet også kategori 2
- Arealet er en efterbehandlet råstofgrav, der afgræsses af økologisk kvæghold
- Der gives afslag på miljøgodkendelse til udvidelse af det økologiske kvæghold idet totaldepositionskravet ikke kan overholdes
- Efterbehandlingen godkendt i 2006
- Forstyrrelser i form af til- og fraførsel af materiale frem til 2006
- Arealet er delvist vådt
- Efter omfattende registreringsarbejde og klage fra landmand konsulent hjemvises sagen til kommunen
- Landmanden får sin miljøgodkendelse
- Kommunen registrerer på ny arealet som overdrev!

Kommunal afgrænsning af overdrev

Søer

Mosaik af tørt og fugtigt (50/50)

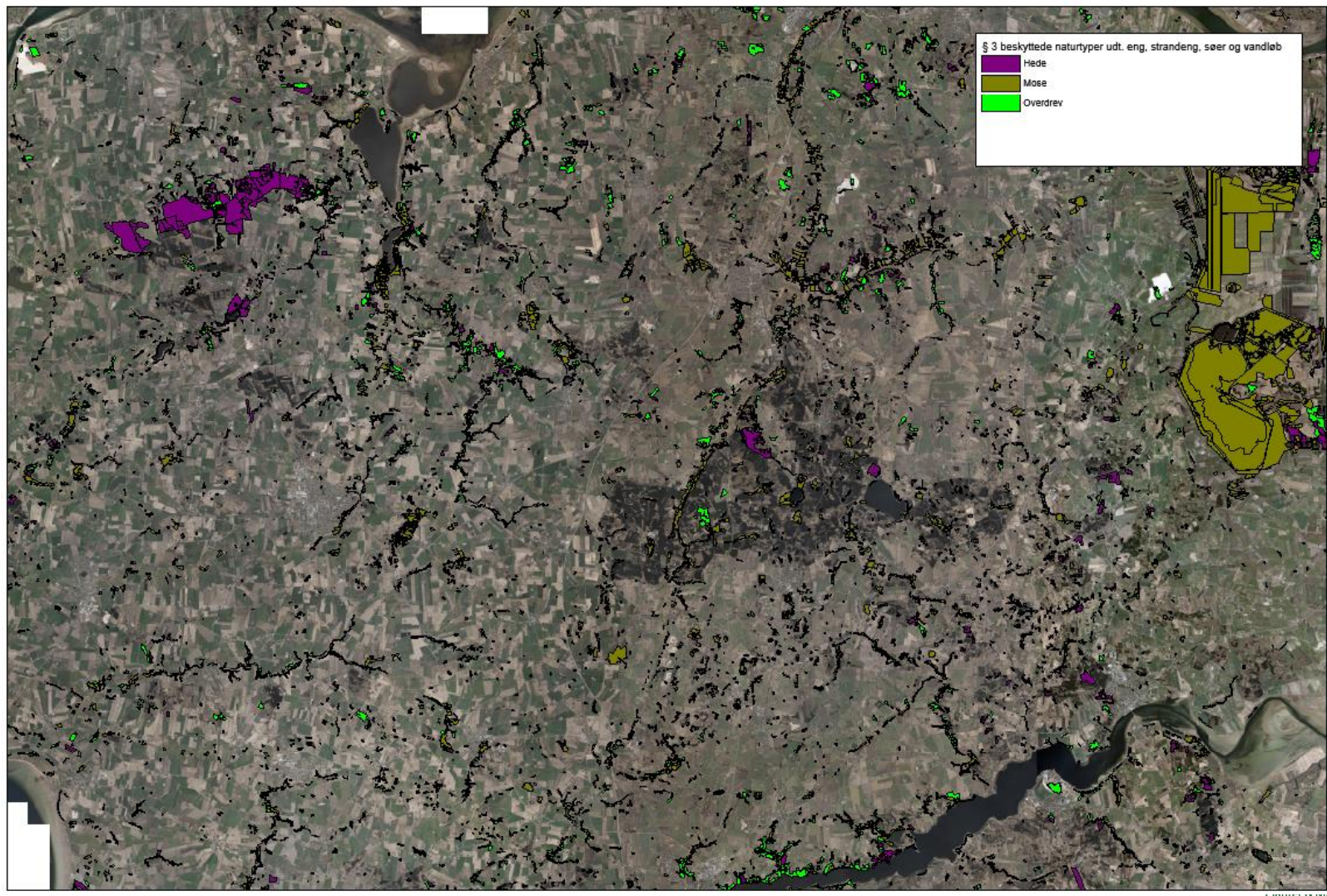
Fugtige områder

KATEGORI 3

- Afhænger af en konkret vurdering og normeres under inddragelse af kriterier som f.eks.
 - Naturpleje
 - Planlagt plejeindsats
- Pleje og aftaler om pleje kan således medføre skærpet vilkår...
- Meget udbredt kategori
- Utilstrækkeligt operationelt fagligt grundlag for konkrete vurderinger - eller politisk stillingtagen

UDBREDELSEN AF OVERDREV, HEDE OG MOSE OMFATTET AF § 3 I HIMMERLAND

ANMELDESESORDNINGERNE

- Opdyrkning af vedvarende græsningsarealer i Natura 2000 områder
- 22 lodsejere ønskede at genoptage driften i 2009 efter endte MVJ-aftaler
- Langt tovtrækkeri
- Sagerne først endeligt afsluttet i 2012-13 og arealerne kunne genopdyrkes
- Arealerne måtte ikke anvendes i perioden
- De lodsejere, der søgte erstatning herfor, fik det..

ANMELDELSESORDNINGER

- Har været svære at håndtere
 - Langtrukne sagsbehandlingsforløb
- Landmænd kan tilkendes erstatning for værditab, men
 - Begrænset erfaring med hvordan erstatningen skal takseres
- Utrygt at gå ind i aftaler om naturpleje, når man ikke kender konsekvenserne!

EJENDOMSVÆRDITAB!

- Arealer værdisættes hos panthavere til handelsværdi
- Naturarealer værdisættes lavere end agerjord
 - Værdien er afhængig af anvendelsesmulighederne
 - Anvendelsesmulighederne begrænses i takt med nye restriktioner
- Tilsvarende for staldanlæg...

KONKLUSIONER

- Naturen kommer ikke pludseligt
- men det gør konsekvenserne for lodsejeren
- Indtræden og rækkevidde af retsvirkningerne er uforudsigelige
- Som lodsejer har man begrænset eller ingen mulighed for selv at orientere sig
- Klagemulighederne kan være begrænset, vanskelige eller ligefrem fraværende
- Det kan virke meget afskrækkende!

ANBEFALINGER

- Nuancér og prioritér beskyttelsen
- Klarlæg konsekvenserne
- Undgå "salamiregulering"
- Hæv ammoniakreguleringen i skala
- Udvid naturen "indad"
- Gør op med anmeldelsesordningerne
- Fokuser langt mere på pleje/restaurering og skab en positiv incitamentsstruktur
- Tal samme sprog
- Og ???